

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy  
ul. Dominikańska 2, 16 – 070 Choroszcz

**SPRAWOZDANIE**  
**Z REALIZACJI ZADAŃ**  
**Z ZAKRESU**  
**WSPIERANIA RODZINY**

**za 2023 rok**

DYREKTOR  
MIEJSKO - GMINNEGO  
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ  
w Choroszczy

*mgr Małgorzata Kiryluk*

17 -04- 2024

Choroszcz 2024

## **I. Zakres przedmiotowy oraz założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.), który zobowiązuje do złożenia radzie gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Pomoc dziecku i rodzinie, czyli program wspierania rodziny, jest zadaniem samorządu gminnego wynikającym z ww. ustawy, a zgodnie z art. 176 obowiązkiem gminy jest utworzenie i rozwój systemu wspierania rodziny.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Założeniem podstawowym Ustawy jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, jeśli ma ona trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Chodzi o zapewnienie pomocy, która wyeliminuje konieczność zabrania dziecka z rodziny lub w szczególnych sytuacjach, szybki powrót dziecka do rodziny, po okresowym pobycie poza nią. Obowiązek ten jednostki samorządu realizują poprzez współpracę ze środowiskiem lokalnym, sądami, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami ochrony zdrowia, a także kościołami oraz organizacjami społecznymi. Pomoc jest skierowana głównie do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem, a duży nacisk kierowany jest na działania profilaktyczne, wspomagające rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu i zapobiegające powstawaniu patologii.

Istotne znaczenie ma także praca z rodziną, która decyduje o psychicznym i intelektualnym rozwoju dziecka, o jego poczuciu własnej wartości i bezpieczeństwie emocjonalnym. Praca ta powinna być prowadzona m. in. w formie wsparcia asystenta rodziny, specjalistycznego poradnictwa, mediacji, terapii rodzinnej, treningu umiejętności wychowawczych i terapeutycznych dla rodziców.

## **II. Zadania gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**

Zadania własne gminy z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej ujęte zostały w art. 176 przedmiotowej ustawy:

**Do zadań własnych gminy należy:**

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

- b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Ponadto ustawodawca określił zakres przedmiotowy wsparcia, jakiego należy udzielić rodzinie doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Mówi o tym art. 8 ustawy:

1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:
  - a) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
  - b) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
  - c) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny,
  - d) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
  - e) pomocy w integracji rodziny,
  - f) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
  - g) dążeniu do reintegracji rodziny.
2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:
  - a) pracy z rodziną,
  - b) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.
3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Formy pracy, jakie mogą być prowadzone w stosunku do rodziny doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych ujęte zostały w art. 10 ust. 3 ustawy. Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

1. konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
2. terapii i mediacji,
3. usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
4. pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
5. organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

### **III. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**

Realizacja zadań własnych gminy dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej została zawarta w statucie Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Choroszczy – Uchwała Nr XXIX/322/2021 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie nadania Statutu Miejsko – Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Choroszczy.

W gminie Choroszcz 3 – letni gminny program wspierania rodziny przyjęto do realizacji na podstawie Uchwały Nr XXIX/321/2021 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Choroszcz na lata 2022 – 2024. Program zawiera diagnozę demograficzną i społeczną rodzin z gminy Choroszcz wraz z analizą SWOT. Program określa cele główne i szczegółowe, działania, okres, realizatorów, wskaźniki i źródło finansowania.

W założeniu realizatorami programu jest MGOPS w Choroszczy, Urząd Miejski w Choroszczy, placówki oświatowe i kulturalne, organizacje pozarządowe, sądy, policja.

Gmina w miarę potrzeb i swych możliwości tworzy i rozwija system opieki nad dzieckiem, tj. zapewnia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcie asystenta rodziny.

Na terenie gminy nie działają placówki wsparcia dziennego rozumiane zgodnie z art. 18 i 24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

### **CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU.**

**Cel główny:** tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

**Cele szczegółowe:**

1. Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
2. Współpraca z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.
3. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

### **REALIZACJA PROGRAMU.**

#### **Cel szczegółowy Nr 1.**

***Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.***

#### ***1. Pomoc rodzinom wspierającym (w razie stwierdzonych potrzeb):***

W 2023 roku nie było wniosków o przydzielenie rodziny wspierającej, jak też nie zgłosiła się żadna rodzina, która mogłaby być rodziną wspierającą.

#### ***2. Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych.***

##### **➤ Wsparcie asystenta rodziny.**

W 2023 roku wsparciem asystenta rodziny było objętych łącznie 14 rodzin, w rodzinach tych jest 57 osób, w tym 35 dzieci. Dziewięć rodzin to kontynuacja pracy z lat ubiegłych. Trzy nowe rodziny zostały objęte wsparciem na wniosek sporządzony przez pracownika socjalnego, dwie rodziny są z postanowienia Sądu, który ograniczył rodzicom władzę rodzicielską poprzez zobowiązanie do współpracy z asystentem rodziny. Asystent rodziny zakończył współpracę w 2023r. z trzema rodzinami. Jedna z rodzin zmieniła miejsce zamieszkania, druga rodzina zrealizowała cele zawarte w planie pracy, z kolei w trzeciej rodzinie została ojcu postanowieniem Sądu odebrana władza rodzicielska nad dziećmi przebywającymi wcześniej w pieczy zastępczej.

W roku 2023 w trzech rodzinach założono procedurę Niebieskiej Karty w związku z podejrzeniem stosowania przemocy. Dwie procedury dotyczyły osób dorosłych, jedna w której było podejrzenie stosowania przemocy matki wobec dziecka. Dwie procedury zostały zamknięte w 2023r. w związku z ustaniem stosowania przemocy.

Sześcioro dzieci z trzech rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny spędziło wakacje na koloniach organizowanych przez Caritas Diecezji Drohiczyńskiej. Troje dzieci korzystało z terapii w Ośrodku " Mój kolorowy Autentyzm" w Rogowie, jedno dziecko jest objęte dodatkowo wsparciem i terapią w Stowarzyszeniu „Droga” w Białymstoku.

Asystent rodziny współpracuje ze szkołami i przedszkolami, do których uczęszczają dzieci podopiecznych działających na terenie gminy Choroszcz, jak i w ościennych, tj. Białystok, Turośń Kościelna, Dobrzyniewo Duże. W zależności od potrzeb towarzyszy rodzinom w załatwianiu spraw urzędowych, ustalaniu wizyt lekarskich. Podczas spotkań omawiane są bieżące sprawy oraz ustalany plan działania. W wielu rodzinach poprzez rozmowę i podejmowanie działań udaje się rozwiązać problemy. Asystent motywuje swoje rodziny do zmiany sposobu życia, zwraca uwagę na trudności ale też chwali za osiągnięte sukcesy. Rodziny objęte wsparciem zazwyczaj zmagają się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, finansowymi związanymi z brakiem pracy lub niepodejmowaniem zatrudnienia oraz problemami związanymi nadużywaniem alkoholu. Często podopiecznym towarzyszy niezaradność życiowa i potrzebują w tej materii wsparcia.

Rodziny objęte asystenturą korzystają bezpłatnie z Punktu Konsultacyjnego Uzależnień, z bezpłatnych porad prawnych.

Asystent rodziny w 2023r. uczestniczył w szkoleniu online zorganizowanym przez Państwową Komisję do Spraw Przeciwdziałania Wykorzystaniu Seksualnemu Małoletnich poniżej lat 15 „Profilaktyka Przemocy Seksualnej Wobec Dzieci” oraz w trzydniowym szkoleniu „Terapia schematów” zorganizowanemu przez Centrum Doskonalenia Osobistego i Zawodowego.

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy w 2023 r. objął wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania) **136 rodzin, tj. 292 osoby w tych rodzinach.**

Z danych Ośrodka wynika, iż spośród 136 rodzin objętych systemem pomocy społecznej w 28 rodzinach wychowywały się dzieci do 18. roku życia, a wśród nich:

<b>Rodziny z dziećmi ogółem</b>		<b>28</b>
<u>O liczbie dzieci</u>	1	6
	2	10
	3	5
	4	6
	5	1
<b>Rodziny niepełne ogółem</b>		<b>18</b>
<u>O liczbie dzieci</u>	1	6
	2	7
	3	5

### **3. Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin.**

- W Szkole Podstawowej w Choroszczy zorganizowano Szkolny Dzień Profilaktyki – były to spotkania uczniów klas piątych, szóstych i siódmych z dzielnicowym Posterunkiem Policji w Choroszczy. Celem spotkań było poszerzenie kompetencji uczniów w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życia codziennego. Policjant poruszył tematykę odpowiedzialności prawnej młodzieży za zachowania agresywne, demoralizację i przemoc z wykorzystaniem narzędzi technologicznych. Uczniowie dowiedzieli się, że np. umieszczanie w Internecie obraźliwych tekstów czy nagrywanie na telefonach komórkowych filmów może wiązać się z naruszeniem dóbr osobistych i grozi odpowiedzialnością karną. Funkcjonariusz poruszył tematykę dotyczącą podstawowych norm bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Uczniom zostały przypomniane numery alarmowe i sposoby wzywania pomocy. Funkcjonariusz przypomniał standardy zachowania się w szkole (zarówno na lekcjach jak i podczas przerw). Prowadzący podkreślił uczniom, że mają prawo czuć się bezpieczni zarówno w szkole, jak i w domu i na ulicy. W trudnej sytuacji mogą liczyć na pomoc osób i instytucji do tego powołanych. W spotkaniach wzięło udział ok. 180 osób.
- W Szkole Podstawowej w Choroszczy zorganizowano zajęcia o charakterze psychoedukacyjnym i profilaktycznym prowadzone przez pedagoga. Zajęcia prowadzone były w formie godzin wychowawczych i spotkań warsztatowych, zajęć integracyjnych, profilaktycznych i projektów edukacyjnych. Tematami zajęć były m. in.:
  - Jak przeciwdziałać dokuczaniu w klasie i budować dobrą atmosferę przyjaźni i współpracy;
  - Rosnąć zdrowo - wygrywam zdrowie;
  - Kultura wypowiedzi i zachowania. Jak bezpiecznie korzystać z portali internetowych?;
  - Nie dla nietolerancji – kształtowanie postaw prospołecznych, empatii;
  - Być fair w życiu realnym i wirtualnym. Przestrzeganie prawa to obowiązek każdego, nawet ucznia;
  - Stres – wróg czy przyjaciel;
  - Nasze plany , czas wyboru – za kilka dni wakacje. Jak spędzić je bezpiecznie?;
  - Inwestuję w zdrowie bez używek! Jak bezpiecznie stawiać sobie cele życiowe i zawodowe;
  - Kultura osobista i jej wpływ na zachowanie się w różnych okolicznościach;
  - Jesteśmy grupą;
  - Reklama – moje mocne strony, moje sukcesy...;
  - Każdy jest inny, każdy jest wyjątkowy – o tolerancji;
  - Jestem wartościowym człowiekiem! – szukamy w sobie pozytywnych cech;
  - Skuteczne uczenie się - jak dbać o higienę ciała i umysłu?
  - Projekt edukacyjny: „Zdrowo, na sportowo i z pasją”.

W zajęciach wzięło udział ok. 300 uczniów.

### **4. Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, warsztatów dla rodziców.**

- W Szkole Podstawowej w Choroszczy zorganizowane było szkolenie dla nauczycieli i rodziców „Cyberprzemoc a relacje koleżeńskie”. Szkolenie miało na celu podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli. W szkoleniu wzięło udział 35 nauczycieli i 10 rodziców.
- W Szkole Podstawowej w Choroszczy zorganizowane było przedsięwzięcie „Nawigacja w każdą pogodę”. Za działania wychowawczo – profilaktyczne szkoła

otrzymała certyfikat poświadczający, że zrealizowała pełen cykl badań i zajęć wychowawczo – profilaktycznych w ramach „Szkolnej inicjatywy profilaktycznej Nawigacja w każdą pogodę” przyczyniając się do wzmocnienia kondycji psychicznej swoich uczniów osłabionej sytuacjami kryzysowymi. W przedsięwzięciu wzięli udział uczniowie klas 6-7, nauczyciele, rodzice (140 uczniów, 17 nauczycieli, 17 rodziców).

- Udostępniono poradnik dla rodziców: Cyberprzemoc – włącz blokadę na nękanie. Witryna miała 908 odsłon na stronie www szkoły. Udostępnienie rodzicom publikacji miało na celu podniesienie umiejętności wychowawczych i wzmacnianie wychowawczej roli rodziny.

### **5. Indywidualne poradnictwo zawodowe/psychologiczne i pedagogiczne.**

W Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Białymstoku przeprowadzano diagnozy psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, psychologiczne doradztwo wychowawcze w zakresie różnych problemów dzieci i młodzieży, orzecznictwo do różnych form kształcenia, opiniowanie do różnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

### **6. Promowanie rodzinnej integracji.**

W 2023 roku w gminie Choroszcz, przy współpracy z wieloma gminnymi instytucjami, organizowano szereg działań mających na celu promowanie rodzinnej integracji.

- „Rodzinna sobota w Klepaczach” – w ramach działania odbyła się zabawa choinkowa, występ teatru oraz warsztaty. Współorganizatorem działania było Sołectwo Klepacze oraz radni Rady Miejskiej w Choroszczy.
- „Dzień dziecka na Błoniach Jana Pawła II” – w ramach działania odbyły się animacje i zabawy dla dzieci i młodzieży, słodki poczęstunek, występy grup artystycznych, pokaz ułański, a także możliwy był przejazd bajkową kolejką. Współorganizatorem działań była parafia rzymskokatolicka w Choroszczy.
- „Dzień Dziecka na sportowo” – w ramach działania na obiektach sportowych odbyły się aktywności sportowe skierowane do dzieci i młodzieży, w tym wspólne mecze i inne zabawy ruchowe. W programie znalazły się też dmuchańce i słodkości.
- „41. Dni Choroszczy – piknik w stylu retro” – w ramach pikniku zostały zrealizowane przeróżne działania mające na celu integrację rodzinną i społeczną, m. in. animacje i zabawy, wystawa starych rowerów, koncert, lot balonem, warsztaty, potańcówka pod chmurką.
- „Powitanie wakacji” – w ramach działania odbyły się animacje, występy grup artystycznych, rodzinny turniej piłki siatkowej i inne aktywności na świeżym powietrzu, ognisko.
- „Piknik rodzinny we wsi Oliszki” – w ramach działania w partnerstwie z Sołectwem Oliszki zostały organizowane atrakcje na świeżym powietrzu, m. in. warsztaty, ognisko integracyjne.
- „Festyn rodzinny w Klepaczach” – w ramach działania odbyły się gry i zabawy dla rodzin z dziećmi, wystawa, warsztaty plastyczne, minikiermasz i występy gwiazd muzycznych. Współorganizatorem działania było Sołectwo Klepacze oraz radni Rady Miejskiej w Choroszczy.
- „Jarmark Dominikański” i „Dzień Ogórka w Kruszewie” – w ramach działania odbyły się animacje, gry i zabawy dla dzieci i młodzieży, koncerty, została wydzielona specjalna strefa edukacyjna.

- „Narodowe Czytanie” - w ramach działania odbyły się animacje, gry i zabawy dla dzieci i młodzieży, warsztaty, ognisko oraz teatr plenerowy.
- „Noc Bibliotek” – w ramach działania odbyły się warsztaty w Choroszczy i w Klepaczach, seans filmowy i kiermasz książek.
- „Rodzinne warsztaty twórcze” – w ramach działania odbyły się warsztaty cukiernicze.

### ***Cel szczegółowy Nr 2.***

#### ***Współpraca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.***

#### ***1. Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.***

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej pracownik socjalny przeprowadzał wywiad środowiskowy w rodzinie. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodziny, w przypadku stwierdzenia konieczności przydzielenia rodzinom asystenta rodziny, pracownicy socjalni występowali do Dyrektora MGOPS z wnioskiem o przydzielenie asystenta rodziny.

#### ***2. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.***

MGOPS nie prowadził monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ponieważ rodziny wymagające wsparcia zostały objęte wsparciem asystenta rodziny.

#### ***3. Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawną).***

- W szkołach podstawowych udzielana jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna przez pedagoga szkolnego stosownie do zaistniałych potrzeb:
  - a) na terenie gminy w szkołach jest zatrudnionych 2 pedagogów,
  - b) rodzice uzyskują wsparcie nauczycieli, specjalistów, pedagogów w zakresie nauczania i wsparcia wychowawczego,
  - c) wychowawca klasy jest koordynatorem udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej i wsparcia ucznia z problemami, zwołuje zespół nauczycieli i specjalistów, aby wspólnie analizować sytuację dziecka i podejmować wspólne działania w porozumieniu z rodzicami ucznia,
  - d) asystent rodziny pracujący z rodzinami i dziećmi na bieżąco kontaktuje się z wychowawcami, nauczycielami przedmiotów, specjalistami i pedagogami monitorując postępy uczniów i mobilizując rodziców do właściwego zaspakajania różnorodnych potrzeb dzieci,
  - e) dzieci wymagające wsparcia emocjonalnego, zainteresowania, porady uzyskują je w trakcie rozmów wspierających z pedagogiem, pogadank i warsztatów prowadzonych w grupach i klasach. Monitorowane jest poczucie bezpieczeństwa uczniów, sytuacje problemowe rozwiązywane są na bieżąco. Praca wychowawcza jest prowadzona w kierunku poznania i dowartościowania każdego dziecka, poznania jego mocnych stron, wykorzystania potencjału i pomocy w rozwoju osobistym,
  - f) uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych otrzymują specjalistyczną pomoc psychologiczno – pedagogiczną stosownie do niepełnosprawności w formie zajęć rewalidacyjnych i dostosowania do potrzeb warunków nauki. Uczniowie diagnozowani w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej



w Białymstoku z zaleceniami do pracy korekcyjno – kompensacyjnej, socjoterapeutycznej są objęci terapią.

➤ Rodziny mają możliwość uzyskać bezpłatne wsparcie prawne w ramach Nieodpłatnego Punktu Poradnictwa Obywatelskiego, działającego w Choroszczy. Pomoc obejmuje:

- a) poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach, lub
- b) wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
- c) udzielenie pomocy w sporządzeniu projektu pisma w sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo – administracyjnym, lub
- d) sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo – administracyjnym.

### ***Cel szczegółowy Nr 3.***

#### ***Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.***

#### ***1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. (świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, Fundusz alimentacyjny, stypendia i zasiłki szkolne itp.)***

Do głównych dysfunkcji rodzin objętych w 2023 r. wsparciem systemu pomocy społecznej zaliczyć należy:

<b>Problem</b>	<b>Liczba rodzin</b>
Ubóstwo	42
Bezrobocie	39
Niepełnosprawność	65
Długotrwała lub ciężka choroba	63
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w rodzinach niepełnych i wielodzietnych	14
Alkoholizm	9

Powyższa statystyka daje możliwość dokonania oceny sytuacji rodzin funkcjonujących na terenie gminy i objętych systemem pomocy społecznej, zarówno tych, które mają trudności w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych, jak i tych, które z uwagi na doświadczane przez siebie problemy (tj. uzależnienia, niepełnosprawność, długotrwała choroba) są zagrożone tego rodzaju niewydolnością.

➤ Dodatkowo, dzięki programowi „Posiłek w szkole i w domu” z pomocy w formie obiadów skorzystało 53 dzieci – uczniów przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

- W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem „Chcę żyć” Miejsko – Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym (FEAD). W Podprogramie 2021 PLUS z pomocy skorzystały 270 osób, z tego 72 to dzieci do 15 roku życia.
- Rodziny korzystały ze świadczeń rodzinnych:
  - zasiłek rodzinny: 4 804 świadczenia dla 254 wnioskodawców, tj. dla 519 dzieci, dodatki do zasiłku rodzinnego: 2 911 świadczeń dla 157 wnioskodawców, tj. dla 489 dzieci,
  - zasiłek pielęgnacyjny: 5 482 świadczeń dla 459 osób,
  - świadczenia pielęgnacyjne: 1 284 świadczeń dla 114 osób,
  - zasiłek dla opiekuna: 12 świadczeń dla 1 osoby,
  - świadczenia rodzicielskie: 223 świadczenia dla 37 osób,
  - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka dla 85 osób,
  - fundusz alimentacyjny: 414 świadczenia dla 27 rodzin i 38 osób uprawnionych (dzieci),
  - świadczenie „Za życiem”: 3 świadczenia dla 3 rodzin,
  - składki zdrowotne: 530 świadczeń dla 41 osób,
  - składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe: 964 świadczenia dla 77 osób.

## **2. Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemami.**

W 2023 roku we współpracy z Podlaskim Kuratorem Oświaty i Caritas Diecezji Drohiczyńskiej zorganizowano letni wypoczynek w górach dla 7 dzieci z gminy Choroszcz. Wyjazd przeznaczony był dla dzieci pochodzących z rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych, w tym z rodzin wychowujących troje lub więcej dzieci lub samotnie wychowywanych.

## **3. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym**

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta zostaje im ograniczona, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Do ww. wydatków zalicza się: świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, świadczenie przyznane

w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki.

W pieczy zastępczej z terenu gminy w 2023 r. przebywało 5 dzieci, za które, zgodnie z zapisami ustawy, naliczono odpłatność w wysokości:

Rodzaj wsparcia, placówka	Liczba dzieci	Koszty poniesione przez gminę w 2023 r.
rodzina zastępcza	3	12.584,00 zł
Dom Dziecka Nr 1 funkcjonujący w ramach Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Krasnem	2	120.203,48 zł
<b>Razem</b>	<b>5</b>	<b>132.787,48 zł</b>

#### **4. Pomoc rodzinom w formie Karty Dużej Rodziny.**

Od stycznia 2015 r. weszła w życie ustawa o Karcie Dużej Rodziny, która zastąpiła uchwałę Rady Ministrów w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Karta ma zasięg ogólnopolski i umożliwia korzystanie członkom rodzin wielodzietnych ze zniżek oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne. Warunkiem uzyskania przez rodzinę Karty Dużej Rodziny jest posiadanie na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

Karta jest przyznawana:

- rodzicom – na czas nieokreślony,
- dziecku w wieku do ukończenia 18. roku życia
- dziecku w wieku powyżej 18. roku życia – do ukończenia 25. roku życia w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,
- dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej – na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. Karta wydawana jest bezpłatnie.

Od 1 stycznia 2019 r. Karta Dużej Rodziny przysługuje bez względu na wiek dziecka w chwili składania wniosku. O kartę mogą ubiegać się rodzice, którzy mają lub mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

#### **Informacja o realizacji Karty Dużej Rodziny w 2023 roku.**

Liczba rodzin, którym wydano Karty Dużej Rodziny	177
Liczba członków rodzin, którym wydano KDR	364
Koszty realizacji programu	2.939

## **Podsumowanie.**

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Choroszcz na lata 2022 – 2024 zakłada stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, a zawarte w Programie cele były realizowane w 2023 roku w toku bieżącej pracy poszczególnych jednostek.

Z realizacji Programu wynikają następujące kierunki działań:

- dalsza współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny,
- doskonalenie metod pracy z rodziną oraz realizowanie różnych form pomocy rodzinie w celu zwiększenia nacisku na utrzymanie dzieci w ich środowisku rodzinnym,
- pomoc rodzinie poprzez systematyczne prowadzenie bezpośredniej pracy z rodziną w celu wzmocnienia umiejętności opiekuńczo – wychowawczych.

## **Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny:**

- zapewnienie środków finansowych na dalsze zatrudnienie asystenta rodziny,
- podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia,
- zabezpieczenie środków finansowych z przeznaczeniem na utrzymanie dzieci przebywających w pieczy oraz dodatkową rezerwę w związku z możliwością wystąpienia sytuacji umieszczenia kolejnego dziecka,
- realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością w przypadku zgłoszenia takiej potrzeby.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłączenie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

*Sporządziła:*

*Małgorzata Kiryluk*

*Dyrektor*

*Miejsko – Gminnego Ośrodka*

*Pomocy Społecznej w Choroszczy*

*Choroszcz, dnia 29.03.2024r.*